

Vedenie STU

31. 05. 2021

„Zelená univerzita“ a iniciatíva „Race to Zero“

Predkladá: **prof. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.**
prorektorka pre propagáciu a zahraničie

Vypracovali: **prof. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.**
prorektorka pre propagáciu a zahraničie

Zdôvodnenie: Informácia o realizovaných aktivitách a výzve.

Návrh uznesenia: Vedenie STU vzalo na vedomie informáciu o koncepcii „zelenej univerzity“ a iniciatíve Race to Zero.
a) bez pripomienok,
b) s pripomienkami
a odporúča interný predpis vydať.

Zelená univerzita – iniciatíva Race to Zero for Universities and Colleges

Race to Zero – Podporená Britským veľvyslanectvom.

Iniciatíva bola organizovaná Britskou ambasádou pre reprezentantov slovenských univerzít v Smoleniciach dňa 19.5. 2021.

Vystúpenia:

Ján Budaj, Minister životného prostredia SR

Wendy Morton, Ministerka pre UK v EU

Prof. James Longhurst, asistent prodekana (Životné prostredie a udržateľnosť), University of the West of England, Bristol (potvrdené)

Prof. Tomáš Zima, Rektor UK Praha

Prezentovanie skúsenosti univerzít pri znižovaní CO₂ v rámci svojich kampusov:

- University of the West of England (UWE) a Karlovej univerzity v Prahe.
- Obsahovali prehľad ich iniciatív v oblasti trvalej udržateľnosti a dôvody, pre ktoré sa rozhodli konať. UWE je oficiálnym signatárom Race to Zero a jednou z popredných britských univerzít v oblasti presadzovania udržateľnosti pri rozvoji a prevádzke univerzít, ale aj v oblastiach výskumu a výučby. UWE stanovila cieľový dátum uhlíkovej neutrality na rok 2030.
- Univerzita Karlova podniká kroky na zabezpečenie svojej budúcnosti prostredníctvom udržateľného manažmentu kampusu, výskumu a výučby prostredníctvom svojej iniciatívy „Zelená univerzita“.

Iniciatíva Race to Zero zamerané na univerzity

Iniciatíva smerom k univerzitám, aby sa po celom svete, aby pridali k podpore udržateľnosti v rámci prístupu k formovaniu svojich kampusov a stali sa tak súčasťou Race to Zero.

S súčasnosti je do iniciatívy zapojených už 685 Inštitúcií univerzitného a vysokoškolského vzdelávania, ktoré zastupujú 8 360 896 študentov, sú súčasťou.

Čo je to Race to Zero?

Race To Zero je globálna kampaň zameraná na firmy, mestá, regióny, univerzity a investorov aby podporili zdravé, odolné a bezuhlíkové životné prostredie, ktoré má zabráni budúcim hrozbám, a zabezpečiť udržateľný rast. Uvedení aktéri spoločne pokrývajú takmer 25% globálnych emisií CO₂ a viac ako 50% HDP.

Aká je úloha univerzít, vysokoškolského a ďalšieho vzdelávania v tomto procese?

Univerzity nesú okrem vzdelávania a výskumu i dôležitú mienkotvornú funkciu. Po celom svete pritom ide o 25 000 univerzít a vysokých škôl. Spoločne dosahujú obrovský vplyv na spoločnosť a možnosť byť súčasťou realizácie silnej zmeny. Z toho vyplývajú ich nasledovné úlohy:

- Ich záväzok v rámci vzdelávania podporovať a rozširovať vedomosti o udržateľnom rozvoji sektora vyššieho aj ďalšieho vzdelávania k agende čistej nuly;
- V rámci svojich univerzitných areálov realizovať koncepcie podieľajúce sa na znižovaní emisií CO₂.

Výzva na pripojenie sa k výzve Race to Zero, cez prijatie nasledovných záväzkov:

- Záväzok: má viesť k dosiahnutiu (čistých) nulových skleníkových plynov čo najskôr, najneskôr však do polovice storočia. (Snaha obmedziť otepľovanie na 1,5 ° C)
- Plán: Do 12 mesiacov od vstupu vypracovať stratégiu na dosiahnutie uvedených cieľov cez dočasnú a dlhodobé záväzky, najmä v krátkodobom až strednodobom horizonte.

- Prijatie okamžitých opatrení smerujúcich k dosiahnutiu (čistej) nuly v súlade so splnením stanovených predbežných cieľov.
- Zverejnenie ročnej správy o pokroku pri plnení predbežných a dlhodobých cieľov, ako aj o prijatých opatreniach.

Viac na stránke: <https://www.sdgaccord.org/race-to-zero-for-universities-and-colleges>

Výzva do budúcnosti pre STU:

Otázka kreovania „zelenej univerzity“ je témou do budúcnosti, ktorú nie je možné opomínať:

- Je i súčasťou a cieľom projektu Erasmus + Európske univerzity. Už v súčasnosti sa v rámci témy formujú pracovné tímy.

Do budúcnosti je vhodné:

- Stanoviť stratégiu udržateľného rozvoja univerzity (založenú nie len na úspore energie z dôvodu financovanie); (Od auditu objektov z hľadiska energetickej náročnosti, cez koncepciu ďalšieho rozvoja)
- Vytvoriť tím odborníkov z univerzity pre oblasť udržateľnosti zameranú na koncepciu udržateľného kampusu.

Problémy:

- Zdroje pre rozvoj a transformáciu univerzity (potrebná databáza projektov, pripravených na financovanie zo ŠF, prípadne zo zdrojov MŠ).